

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Cietušo Tiesības \(katrā Valstī\)](#) > 1 - Manas kā noziegumā cietušā tiesības

1 - Manas kā noziegumā cietušā tiesības

Kādu informāciju man sniegs iestāde (piem., policija, prokurors) pēc tam, kad noziegums būs izdarīts, bet pirms es būšu ziņojis par to?

No pirmā saziņas brīža ar policiju vai citu kompetento iestādi jums bez liekas kavēšanās un izmantojot jebkurus pieejamos līdzekļus tiks sniegta informācija par kriminālsūdzības pieņemamības nosacījumiem un par tiesībām pievienoties civilprocesam civilprasītāja statusā, prasot atlīdzināt zaudējumus (*politikós enágon*), par to, kā un ar kādiem nosacījumiem jūs varat saņemt juridisko palīdzību, iesniegt prasību par zaudējumu atlīdzināšanu vai saņemt rakstiskās un mutiskās tulkošanas pakalpojumus, par taisnīguma atjaunošanas iespējām un par iestādēm, kas var palīdzēt izlabot nodarīto kaitējumu, uzņemoties mediāciju starp jums un noziedzīgā nodarījuma izdarītāju, kā arī par to, kā un kādos apstākļos var atlīdzināt izmaksas, kas radušās saistībā ar jūsu dalību kriminālprocesā, un kā jūs varat iesniegt sūdzību par iestādi, ja uzskatāt, ka jūsu tiesības nav ievērotas.

Papildus jūsu tiesībām kriminālprocesā jūs informēs arī par piekļuvi medicīniskajai aprūpei un jebkādam speciālistu atbalstam, tai skaitā psiholoģiskajai palīdzībai un alternatīvai izmitināšanai, kā arī par to, kā un ar kādiem nosacījumiem var piemērot aizsardzības pasākumus.

Ja dzīvojat citā ES dalībvalstī, jums tiks sniegta konkrēta informācija par to, kā un ar kādiem nosacījumiem varat īstenot savas tiesības.

Sniegtās informācijas apjoms un saturs var atšķirties atkarībā no jūsu konkrētajām prasībām un personīgās situācijas, kā arī nodarījuma veida un rakstura. Procesa gaitā pēc kompetentās iestādes ieskatiem tiks sniegta papildu un plašāka informācija atbilstoši jūsu vajadzībām (Likuma Nr. 4478/2017 57. pants par tiesībām saņemt informāciju no pirmā saziņas brīža ar kompetento iestādi; Direktīvas 2012/29/ES 4. pants).

Es nedzīvoju ES valstī, kurā noziegums tika izdarīts (ES pilsoņi un trešo valstu pilsoņi). Kā tiek aizsargātas manas tiesības?

Ja dzīvojat citā ES dalībvalstī, nevis valstī, kurā izdarīts noziegums, jūs aicinās sniegt liecību uzreiz pēc tam, kad būsiet ziņojis par nodarījumu. To var izdarīt saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa (*Kódikas Poinikís Dikonomías* — “KPD”) noteikumiem, kas ļauj izmantot sakaru tehnoloģijas, piemēram, videokonferenci, telefonu vai internetu (KPD 233. panta 1. punkts).

Ja jūs dzīvojat Grieķijā un nodarījums izdarīts citā ES dalībvalstī, jūs varat iesniegt kriminālsūdzību savas dzīvesvietas miertiesas (*eisangeléas plimmeleiodikón*) prokuroram, kurš bez liekas kavēšanās pārsūtīs jūsu sūdzību attiecīgās dalībvalsts kompetentajai tiesībaizsardzības iestādei ar apelācijas tiesas (*eisangeléas efetón*) prokurora starpniecību, ja vien Grieķijas tiesām nav jurisdikcijas attiecīgajā jautājumā. Prokuroram nav pienākums pārsūtīt jūsu sūdzību dalībvalstij, kurā izdarīts noziedzīgais nodarījums, ja ir piemērojami Grieķijas tiesību akti un kriminālprocess ir uzsākts Grieķijā. Šādā gadījumā, lai nodrošinātu, ka jūs saņemat pietiekamu informāciju, un veicinātu savstarpēju tiesisko palīdzību, tās miertiesas prokurors, kas izskata lietu, bez liekas kavēšanās attiecīgi informēs kompetento tiesībaizsardzības iestādi dalībvalstī, kurā izdarīts noziedzīgais nodarījums, ar apelācijas tiesas prokurora starpniecību.

(Likuma Nr. 4478/2017 64. pants par cietušā, kas ir citas dalībvalsts iedzīvotājs, tiesībām (Direktīvas 2012/29/ES 17. pants))

Kādu informāciju es saņemšu, ja ziņošu par noziegumu?

Kad iesniedzat kriminālsūdzību, atbildīgajam darbiniekam jāinformē jūs par to, ka jūs varat saņemt savas sūdzības kopiju.

(Likuma Nr. 4478/2017 58. pants par cietušā tiesībām, iesniedzot sūdzību (Direktīvas 2012/29/ES 5. pants))

Kad tiek iesniegta kriminālsūdzība, tai piešķir unikālu sūdzības reģistrācijas numuru (*arithmós vivlíou mínysis*). Šāds numurs ļauj jums sekot līdzi savas lietas virzībai, izmantojot reģistru, ko uztur prokuratūra, vai sazinoties ar atbildīgo sūdzību biroju. Jūs varat arī pieprasīt un saņemt izziņu par lietas virzību (*pistopoiitikó poreías*), kurā norādīts aktuālais procesa posms (piem., notiek izmeklēšana, lai noteiktu sūdzības pamatotību, vai notiek sākotnēja izmeklēšana) un izklāstīts katra posma rezultāts (piem., prokurors ir izbeidzis procesu, ir celtas kriminālsūdzības un noziedzīgā nodarījuma izdarītājs tiek tiesāts — šādā gadījumā jums tiks paziņots tiesas sēdes datums un vieta un celto apsūdzību veids; notiek pirmstiesas izmeklēšana (*kyría anákrisi*) vai ir izdots rīkojums atcelt apsūdzības vai izbeigt kriminālvajāšanu; ir pasludināts tiesas spriedums, ja esat pievienojies kriminālprocesam civilprasītāja statusā, kurš prasa zaudējumu atlīdzināšanu).

(Likuma Nr. 4478/2017 59. pants par cietušā tiesībām saņemt informāciju par savu lietu (Direktīvas 2012/29/ES 6. pants un 11. panta 3. punkts))

Ja jūsu lieta ir Atēnu Pirmās instances tiesas (*Protodikeío Athinón*) jurisdikcijā, kad lieta nonāk tiesā, jūsu advokāts var sekot līdzi tās virzībai Atēnu Advokātu kolēģijas (*Dikigorikós Sýllogos Athinón*) tīmekļa vietnē <http://www.dsa.gr/>). Šāda iespēja nav pieejama cietušajiem, jo ir jāizmanto akreditācijas dati.

Vai man ir tiesības uz bezmaksas mutiskās vai rakstiskās tulkošanas pakalpojumiem (sazinoties ar policiju vai citām iestādēm vai izmeklēšanas un tiesvedības laikā)?

Ja jūs nesaprotat vai nerunājat grieķu valodā, varat iesniegt kriminālsūdzību valodā, kuru saprotat, vai saņemt nepieciešamo atbalstu valodas jautājumos, vienmēr ievērojot Kriminālprocesa kodeksā vai jebkurās īpašās krimināltiesībās paredzētos nosacījumus — atbildīgie darbinieki jūs attiecīgi informēs. Jūs varat pieprasīt savas sūdzības bezmaksas tulkojumu.

(Likuma Nr. 4478 58. pants par cietušā tiesībām, iesniedzot sūdzību (Direktīvas 2012/29/ES 5. pants))

Ja jūs kādā procesa posmā ir paredzēts nopratināt kā liecinieku un jūs nerunājat vai nesaprotat grieķu valodu pietiekami labi, jums nekavējoties tiks nodrošināti tulka pakalpojumi. Tiesības uz tulka pakalpojumiem ietver atbilstošas palīdzības sniegšanu personām ar dzirdes vai runas traucējumiem. Vajadzības gadījumā var izmantot saziņas tehnoloģijas, piemēram, videokonferenci, telefonu vai internetu, izņemot, ja persona, kura jūs nopratina, uzskata, ka obligāta ir tulka fiziskā klātbūtne (KPD 233. panta 1. punkts).

Kā iestāde nodrošinās to, ka es saprotu un ka mani saprot (ja esmu bērns, ja man ir invaliditāte)?

Pirmo reizi sazinoties ar jums, policija vai citas iestādes veiks atbilstošus pasākumus, lai palīdzētu jums saprast un būt saprastam pirmās saziņas brīdī un turpmākajā saziņā ar jums kriminālprocesa ietvaros. Šajā saziņā tiks ņemtas vērā jūsu personiskās īpašības, it īpaši jūsu vecums, brieduma līmenis, intelektuālās un garīgās spējas, izglītība, valodas prasmes, jebkādi dzirdes vai redzes traucējumi, vai arī tas, vai jūs esat smagā emocionālā stāvoklī, kas ietekmē jūsu spēju saprast vai tikt saprastam. Jūsu tiesību ceļvedis ir pieejams visbiežāk lietotajās valodās un Braila rakstā. *(Likuma Nr. 4478/2017 56. panta 2. punkts, (Direktīvas 2012/29/ES 3. pants))*. Turklāt, ja jums ir dzirdes vai runas traucējumi, jums tiks nodrošināta tulka pienācīga palīdzība (KPD 233. panta 1. punkts).

Esmu nepilngadīgs. Vai man ir īpašas tiesības?

Ja esat nepilngadīgs (vecumā līdz 18 gadiem), jūsu likumīgais pārstāvis (viens no vecākiem vai aizbildnis) var ziņot par nodarījumu jūsu vārdā. Ja jums ir vairāk par 12 gadiem, jūs varat ziņot par nodarījumu kopā ar savu

likumīgo pārstāvi (Kriminālkodeksa (*Poinikós Kódikas* — “PK”) 118. panta 2. punkts).

Tas, vai jums ir īpašas tiesības kriminālprocesa laikā, ir atkarīgs no nodarījuma veida. Piemēram, ja esat personīgās vai seksuālās brīvības aizskārumā, cilvēku tirdzniecībā, seksuālmācībā, personas nolaušana vai dzimumnoziegumā cietušais, jums ir šādas tiesības:

- iepazīties ar lietas materiāliem, pat ja neesat pievienojies kriminālprocesam civilprasītāja statusā (KPD 108.A pants);
- pieprasīt, lai jūsu nopratināšanu ieraksta, lai to var izmantot turpmākajā kriminālprocesā un lai jums nebūtu atkārtoti jāierodas pie prokurora vai tiesā (KPD 226.A pants);
- saņemt psihologa vai bērnu psihiatra palīdzību, kad jūs nopratina liecinieka statusā;
- saņemt informāciju par to, vai noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir atbrīvots (KPD 108.A pants);
- pieprasīt, lai noziedzīgā nodarījuma izdarītājam tiktu izdots aizliegums sazināties ar jums vai tuvoties jūsu dzīvesvietai.
- Turklāt jebkurā gadījumā jums ir arī šādas tiesības:
- uz individuālu novērtējumu, lai noteiktu, vai būtu jāpiemēro īpaši aizsardzības pasākumi, ja pastāv atkārtotas viktimizācijas risks (*Likuma Nr. 4478/2017 68. pants par cietušo individuālu novērtējumu, lai noteiktu vajadzību pēc īpašas aizsardzības (Direktīvas 2012/29/ES 22. pants)*);
- pieprasīt, lai prokuratūra vai tiesu iestādes iecel likumīgu aizbildni nepilngadīgajiem (*epimelitís anilikón*), lai viņš jūs pārstāvētu jebkurā kriminālprocesa posmā, ja jūsu vecāki nevar pārstāvēt jūs vai ja esat nepavadīts nepilngadīgais vai nošķirts no savas ģimenes (*Likuma Nr. 4478/2017 69. panta 7. punkts par to cietušo tiesībām uz aizsardzību kriminālprocesa laikā, kuriem ir vajadzīga īpaša aizsardzība (Direktīvas 2012/29/ES 23. un 24. pants)*);
- lūgt atļauju pievienoties procesam civilprasītāja statusā, prasot atlīdzību par zaudējumiem, ar sava juridiskā pārstāvja palīdzību (*KPD 82. punkta 2. apakšpunkts*).

Kādu informāciju es varu saņemt no policijas vai no cietušo atbalsta organizācijām nozieguma izmeklēšanas laikā?

Jūs varat saņemt informāciju par pašreizējo procesa posmu no prokurora, ja lietas materiāli (*dikografía*) ir nosūtīti prokuroram.

Ja pievienojāties kriminālprocesam civilprasītāja statusā, jūs varat iepazīties ar lietas materiālu saturu un saņemt lietas dokumentu kopijas, kad apsūdzētais ir uzaicināts sniegt liecību (*apología*) vai ir izdots apcietināšanas orderis (*éntalma sýllipsis*) vai rīkojums par piespiedu nogādāšanu tiesā (*éntalma viaías prosagogís*) (KPD 108. pants), vai kad iestādes ir izsaukušas aizdomās turēto sniegt paskaidrojumus. Līdz šim brīdim process ir konfidenciāls.

Cietušo atbalsta un aizsardzības dienesti var sniegt informāciju, padomu un atbalstu par to, kā jūs varat īstenot savas tiesības, tai skaitā tiesības pieprasīt kompensāciju par zaudējumiem, kas jums radušies nodarījuma rezultātā, un par jūsu kā civilprasītāja vai liecinieka statusu kriminālprocesā (*Likuma Nr. 4478/2017 62. pants par atbalstu no cietušo atbalsta dienesta (Direktīvas 2012/29/ES 9. pants)*).

Kādas ir manas tiesības liecinieka statusā?

Ja jūs ir jānopratina liecinieka statusā, prokurors vai policijas darbinieks, kurš veic sākotnējo izmeklēšanu, vai rajona krimināltiesas tiesnesis (*ptaismatodíkis*), vai izmeklēšanas tiesnesis (*anakritís*) nosūtīs jums pavēsti *klísi*). Jums ir jāierodas un jāliecina, tiklīdz saņemat pavēsti. Jums prasīs pastāstīt, kas notika, un, iespējams, atbildēt uz dažiem papildu jautājumiem. Ja esat saistīts ar aizdomās turēto, jūs varat atteikties liecināt (KPD 222. pants).

Ja jums ir dzirdes vai runas traucējumi, nopratināšanu var veikt rakstiski. Ja nerunājat grieķu valodā, jums ir tiesības saņemt tulka pakalpojumus bez maksas.

Ja esat cilvēku tirdzniecības upuris, jūs piederat pie īpašas liecinieku grupas — jūs iepriekš saņemsiet psihologa vai psihiatra palīdzību, kurš sadarbībā ar policijas vai tiesu varas amatpersonām, kas veic izmeklēšanu, izmantos atbilstošas diagnostikas metodes, lai noskaidrotu jūsu intelektuālās spējas un psiholoģisko stāvokli. Psihologs vai psihiatrs būs klāt jūsu nopratināšanā. Jūs varat pavadīt arī jūsu likumīgais pārstāvis, ja vien izmeklēšanas tiesnesis nepieņem rīkojumu, kas aizliedz pārstāvim piedalīties, norādot aizlieguma iemeslus.

Ja iespējams, jūsu liecība tiks pierakstīta un ierakstīta audiovizuālā formātā, lai to varētu iesniegt tiesai elektroniski — šādā gadījumā jums nebūs fiziski jāpiedalās turpmākajos procesa posmos.

Ja lieta attiecas uz vardarbību ģimenē un jūs esat ģimenes loceklis, jums liecinot nebūs jānodod zvērests. Ja esat nepilngadīgais, jūs neizsauks liecināt liecinieka statusā tiesā. Tā vietā jūs varat sniegt rakstisku izklāstu, kas tiks nolasīts tiesas zālē, ja vien jūsu fiziska klātbūtne netiks uzskatīta par obligātu.

Pēc jūsu nopratināšanas jūs varat prasīt no iestādes, kas jūs uzaicinājusi liecināt, atlīdzību par jebkādiem izdevumiem, kas jums radušies (transporta vai uzturēšanās izdevumiem) (KPD 288. pants).

Kā es varu saņemt aizsardzību, ja man draud briesmas?

Ir pieejami dažādi aizsardzības veidi atkarībā no nodarījuma veida un jūsu statusa kriminālprocesā.

Ja esat organizētā noziedzībā vai terorismā cietušais un esat uzaicināts liecināt kā galvenais liecinieks pirmstiesas izmeklēšanā par noziedzīgām darbībām, jūs varat prasīt īpašu aizsardzību pret iespējamu atriebību vai iebiedēšanu. Atkarībā no lietas pieejamā aizsardzība var ietvert policijas aizsardzību, jūsu anonimitātes aizsardzību (jūsu vārds, uzvārds, dzimšanas vieta, dzīvesvietas un darbvietas adrese, nodarbošanās, vecums un cita informācija tiks svītrotā no visiem rakstiskajiem ierakstiem) vai pat identitātes maiņu un pārcelšanu uz citu valsti. Jūs varat prasīt atļauju liecināt, izmantojot audiovizuālu tehnoloģiju. Ja strādājat valsts iestādē, jūs varat arī pieprasīt, lai jūs īslaicīgi vai pastāvīgi pārceļ citā amatā. Aizsardzības pasākumi tiks piemēroti ar jūsu piekrišanu, un tie ierobežos jūsu brīvību tikai tiktāl, ciktāl tas būs vajadzīgs jūsu drošībai; tos var atcelt, ja jūs to rakstiski pieprasīsit vai ja jūs nesadarbosieties, lai nodrošinātu to sekmīgu izpildi (Likuma Nr. 2928/2001 9. pants par liecinieku aizsardzību).

Ja esat no vardarbības ģimenē cietušais, policijas darbinieki, kuri strādā ar jūsu lietu, nekādos apstākļos nedrīkst izpaust jūsu identitāti, noziedzīgā nodarījuma izdarītāja identitāti, jūsu dzīvesvietas adresi vai jebkādu informāciju, kas varētu atklāt jūsu identitāti (Likuma Nr. 3500/2006 20. pants).

Jūs kā cietušais varat iesniegt rakstisku pieteikumu par pasākumiem, lai novērstu jebkādu saskarsmi starp jums vai jūsu ģimenes locekļiem un noziedzīgā nodarījuma izdarītāju vietās, kur notiek kriminālprocess. Jūsu pieteikumu izskatīs kriminālprocesa vietas miertiesā trīs tiesnešu sastāvā (*trimelés plimmeleiodikeío*) jebkurā procesa posmā saskaņā ar paātrināto procedūru attiecībā uz nodarījumiem.

(Likuma Nr. 4478/2017 65. pants par tiesībām izvairīties no saskarsmes starp cietušo un likumpārkāpēju, "Cietušo un viņu radnieku aizsardzība" (Direktīvas 2012/29/ES 19. pants)).

■ Lapa atjaunināta: 09/07/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.